

Greppar det mesta

♦ **Polygriptången är ett nyttigt och mångsidigt verktyg som kan lösa många problem. Med den kan man få ett fast grepp om både runda och plana föremål, tunna såväl som grova. Polygriptången är därför ett givet inslag i många verktygslådor, inte minst hos ägarna av gamla bilar i slutskedet av sin levnad. Vi har provat nästan tjoget intressanta polygrip-tånger.**

TEXT & FOTO HÅKAN HARDENBORG

Med en polygriptång kan avståndet mellan tångens käftar ställas in i ett antal lägen. Vitsen är handens grepp ska vara bekvämt oavsett om tången griper tag i ett tunt eller grovt arbetsstycke. Till skillnad mot exempelvis hovtången och hammaren som sett likadana ut i sekler så utvecklas polygriptången alltjämt.

Den mänskliga handens gripvidd är begränsad och intervallet där man är som starkast är ännu mindre. Därför finns en strävan att skapa tånger där inställningsstegen ligger så tätt så att handtagens inbördes avstånd alltid är optimalt för maximal kraftutveckling.

Stora och små

Den klassiska polygriptången måste öppnas helt vid ändringen av gripvidden. Detta kan vara en stor olägenhet när det är trångt runt arbetsstycket. Flera av de provade tångerna uppvisar olika lösningar på detta problem.

Vi har också under åren sett exempel på polygriptånger som själv ställer in rätt läge. I många fall har det blivit ganska klumpiga tånger. Men en lyckad lösning finns med bland de provade tångerna.

På samma sätt som talrika fastsittande muttrar och bultskallar har lossats av polygriptånger så har alltför många också blivit runddragna och förstörda. Nu finns tånger i polygriptångfamiljen som löser detta problem.

Polygriptånger finns i olika storlekar, standardstorleken är 25 cm lång och alla provade tånger finns i den storleken. I några fall har vi också klämt på större och mindre tånger.

Handtag finns i olika varianter. Enklaste är handtag som utgörs av ett homogent plastskikt, glider

lätt ner och upp ut fickan men kan bli tröttsamt vid långa arbetspass. Ergonomiskt utformade tvåkomponentshandtag där mjuka partier möter handen är bekvämare, men kan trilskas vid in- och utförelsen i eller ur fickan. ♦

leverantörer

Channellock och **Tecos** säljs via Wareco, tel 0522-91 970, www.wareco.se
Bahco, tel 0171-227 00, www.bahco.se
Knipex säljs via Hansson & Frife, tel 08-760 25 10, www.hanssonfrife.se

Bacho

♦ Bahcos polygriptånger i Ergoserien är något av moderna klassiker. Verktygen tas fram i nära samarbete mellan designer, tekniker och yrkesanvändare. Utgångspunkterna när tången skapades i mitten av 80-talet var önskemålen att den inte skulle behövas öppnas helt för att kunna ställas om till ny gripvidd och att ett ledigt finger skulle kunna användas för att reglera vidden. Klämmer man inte med tången så är tummen är ledig, spärren borde alltså ligga inom bekvämt räckhåll för tummen, en bra bit från själva leden.

Modell	4	5	6	7	8
Längd	210 mm	250 mm	315 mm	400 mm	225 mm
Gripvidd	52 mm, 9 steg	60 mm, 11 steg	75 mm, 13 steg	85 mm, 15 steg	70 mm, 11 steg
Vikt	288 g	349 g	564 g	942 g	321 g
Pris	325-400 kr	400-470 kr	575-640 kr	600-680 kr	375-420 kr
+	Bekväm inställning, bekvämt/fickvänligt handtag, stort gripomfång	Bekväm inställning, bekvämt/fickvänligt handtag, stort gripomfång	Bekväm inställning, bekvämt/fickvänligt handtag, stort gripomfång	Bekväm inställning, bekvämt/fickvänligt handtag, stort gripomfång	Bekväm inställning, bekvämt/fickvänligt handtag, stort gripomfång
-	Ganska dyr	Ganska dyr	Ganska dyr	Ganska dyr	Ganska dyr

att dra muttrar snyggt

♦ Knipex har två intressanta lösningar på problemet med att lossa muttrar och bultskallar utan att de demoleras. Man tillverkar en serie mekaniskt rätt sofistikerade "tångnycklar" där de plana käftarna hela tiden är parallella. Den är rolig att arbeta med, den är samtidigt tång och skiftnyckel. Komplexerad mekanik och tillverkning gör den relativt tung och dyr. Den finns i fyra storlekar. Den näst minsta på bilden har ett

Modell	15	16	17	18	19
Längd	150 mm	180 mm	250 mm	300 mm	250 mm
Gripvidd	27 mm, 14 steg	35 mm, 13 steg	46 mm, 14 steg	60 mm, 18 steg	10-32 mm, 10 steg
Vikt	175 g	284 g	564 g	720 g	325 g
Pris	450-480 kr	515-550 kr	530-580 kr	650-680 kr	260-300 kr
+	Alltid parallella skonsamma	Alltid parallella plana käftar	Alltid parallella skonsamma plana käftar	Alltid parallella plana käftar	Smart utformning, ganska lågt pris
-	Relativt tung och dyr	Relativt tung och dyr	Relativt tung och dyr	Relativt tung och dyr	Inget särskilt

Channellock

♦ Det klassiska märket när det gäller polygriptånger är det snart 120 år gamla familjeföretaget Channellock i Pennsylvania i USA. Företaget lanserade och patentskyddade den första polygriptången redan 1933. När patentet gick ut och konkurrenterna gjorde sig beredda att kapa åt sig marknadsandelar introducerade och patenterade företaget några viktiga förbättringar. Bland annat kom de speciella rillor eller kanaler som styr käftarna. Genom kanalernas form med lutande väggar hålls tången hårdare ihop ju

mer den belastas. En annan fördel är att ingen belastning ligger på niten som inte riskerar att bli deformerad utan endast tjänstgör som led. Företaget har tagit sitt namn efter principen och den kännetecknar alltjämt Challelocks polygriptånger.

Tångerna har jämförelsevis få inställningslägen men den robusta konstruktionen gör dem antagligen outslitliga. Vi har provat tre Channellock-tånger, storsäljaren samt de tånger som gör anspråk på att vara världens största och minsta polygriptång.

Modell	1	2	3
Längd	114 mm	241 mm	514 mm
Gripvidd	12,7 mm, 3 steg	29 mm, 4 steg	140 mm, 11 steg
Vikt	40 g	483 g	???
Pris	250 kr	ca 290 kr	ca 800 kr
+	Hög charmfaktor	Mycket robust	Robust konstruktion, hög impfaktor
-	Måste öppnas helt för att ändra gripvidden	Måste öppnas helt för att ändra gripvidden, få lägen, lossade muttrar får fula märken	Måste öppnas helt för att ändra gripvidden, kräver mycket stora händer

Tången genomgått några förändringar under åren. Handtaget är numera grövre och av tvåkomponentstyp med mjuka partier som skonar handen. Tången tillverkas nu också i olika storlekar och varianter. Spärrmekanismens tryckknapp var inledningsvis i plast. Inte idealiskt om man vill använda den vid exempelvis smide och svetsning. Numera är tryckknappen i metall. Käftarnas utformning, har också ändrats under åren. 8231 är en specialmodell med stor gripvidd och kort handtag, kan vara bra när det är trångt.

test

19 polygriptånger

tyska tånger

♦ Ett annat gammalt men alltjämt vitalt familjeföretag är **Knipex** i Wuppertal som grundades 1882. Knipex betraktar sig, säkert med rätta, som Europas ledande tillverkare av tånger och har drygt 700 olika varianter i programmet. Tångerna finns ofta i flera olika storlekar, ytbehandlingar och handtagsutföranden. Knipex Alligator är en mekaniskt enkel klassiker som finns i flera storlekar. Leden utgörs av en avfasad cylinder. Avfasningen gör leden flyttbar till olika lägen. Tången i standardlängden 250 mm

kommer nu i en ny upplaga med utökad gripvidd. Samma sak med den mer förfinade Knipex Cobra. På den läses gripvidden av en fjädrande knapp. Finns i variant med spetsigare nos, Knipex Cobra ES. Den lilla Cobra-varianten är också en nyhet. Knipex SmartGrip är ett lyckat försök att skapa polygriptången som ställer in sig själv. Tången har en smart mekanik som gör den mycket bekväm att arbeta med. Men allt har ett pris, den maximala gripvidden är jämförelsevis

begränsad, med våra små klämmor kunde inte grövre föremål än 30 mm klämmas. En låsspärr håller ihop tången till fickvänligt format.

Tecos är ett svenskt verktygsmärke som låter en Knipexagt tångfabrik i Tyskland tillverka sina polygriptånger. De har inte lika hög finish men handvänligare handtag (som dock inte glider lika lätt upp eller ner i fickan). Vi har provat en tång från Tecos med intressant mekanik där gripvidden kan minskas i slutet läge, men för att öka den måste tången öppnas helt.

Modell	9	10	11	12	13	14
Längd	250 mm	125 mm	250 mm	250 mm	250 mm	250 mm
Gripvidd	60 mm, 9 steg	27 mm, 13 steg	60 mm, 21 steg	37 mm, 19 steg	30 mm, steglöst	40 mm, 11 steg
Vikt	325 g	88 g	334 g	331 g	370 g	391 g
Pris	185-250 kr	220-250 kr	230-280 kr	260-300 kr	400-480 kr	Ca 240 kr
+	Stort gripomfång	Gripvidden kan ändras i stängt läge	Gripvidden kan ändras i stängt läge, stort gripomfång, många lägen	Gripvidden kan ändras i stängt läge	Mycket bekväm att arbeta med	Gripvidden kan minskas i stängt läge, handvänliga handtag
-	Måste öppnas helt för att byta gripvidd	Inget särskilt	Inget särskilt	Inget särskilt	Något begränsad gripvidd, dyr	Måste öppnas helt för att öka gripvidden